

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: « **ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ HAPPINESS В
АНГЛОМОВНОМУ ХУДОЖНЬОМУ ДИСКУРСІ**»

Виконала: студентка 2 курсу,
групи Ang1-M18z
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Кириловська Катерина Віталіївна

Керівник: **Фрасинюк Н.І.**,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: **Марчук Л.М.**
доктор філологічних наук,
професор кафедри української мови

Кам'янець-Подільський – 2019 р.

Зміст

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТ HAPPINESS У МОВНІЙ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІЙ КАРТИНАХ СВІТУ	7
1.1. Мова як когнітивний механізм	7
1.2. Основні напрями дослідження поняття «концепт»	9
1.3. Типологія концептів	18
1.4. Художній концепт як одиниця індивідуально-авторської свідомості	22
1.5. Емоційний концепт як одиниця лінгвокультурології	25
1.6. HAPPINESS як емоційний концепт	27
1.7. Етимологічний аналіз емоційного концепту HAPPINESS	31
Висновки до першого розділу	37
РОЗДІЛ 2. ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ HAPPINESS В АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ	39
2.1. Визначення дискурсу в сучасній лінгвістиці	39
2.2. Реалізація концепту HAPPINESS у вербальному просторі інтернет дискурсу	44
2.3. Вербальні засоби вираження емоцій	50
2.4. Лексико-семантичні засоби вербалізації концепту HAPPINESS	53
2.5. Мовні засоби об'єктивації концепту HAPPINESS в англомовному художньому дискурсі	57
2.6. Метафора як засіб концептуалізації концепту HAPPINESS	64
Висновки до другого розділу	76
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	82
СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ	88
СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ	90

ВСТУП

У лінгвістичних дослідженнях до недавнього часу емоції вивчали переважно в межах емотіології на основі лінгвопсихології та системно-структурного мовознавства (І. Арнольд, В. Шаховський та ін.).

Когнітивна парадигма в лінгвістиці твердить те, що кожна емоція має свій концептуальний каркас. Це зумовило включення дослідження емоцій, специфіки їхнього освоєння й матеріалізації та їхніх лінгвоментальних реалізацій (емотивних концептів) у коло завдань когнітології.

Емоції тлумачимо як змістовний фундамент свідомості та як одну з форм відображення світу, яка відтворює не предмети чи явища реального світу, а їхнє значення для життя індивіда. Цим пояснюємо сучасне зростання інтересу вчених різних галузей до емоцій, засобів їхньої концептуалізації та вербалізації.

Як наголошено в мовознавчих працях вітчизняних і зарубіжних лінгвістів (Н. Арутюнова, А. Вежбицька, М. Красавський, Дж. Лакофф, В. Шаховський та ін.), пізнання світу здійснюється за допомогою емоцій. Проте відсутність цілісної теорії емоцій ускладнює вивчення їхньої вербалізації та концептуалізації в мові. Зокрема більш глибокого та системного дослідження потребують категорія емотивності з погляду когнітивної лінгвістики, засоби вербалізації емотивних концептів тощо.

Концепт HAPPINESS був об'єктом лінгвістичного аналізу з позицій лінгвокультурологічного, логічного та семантико-психологічного підходів. Лінгвокультурологи розглядають особливості об'єктивації концепту HAPPINESS в ономасіологічному аспекті на матеріалі російської та англійської лексики, фразеології й паремії (С. Воркачев, А. Залялеєва, М. Медведь, О. Михайленко, І. Русакова).

Дискурсивний напрям надає нові можливості для дослідження концепту HAPPINESS, дозволяючи виокремити індивідуальні смисли, яких набувають засоби його мовного втілення в дискурсивній взаємодії суб'єктів чоловічої та жіночої статі.

Актуальність нашого дослідження зумовлена необхідністю когнітивного осмислення концепту HAPPINESS як одного з базових в англійській (американській та британській) культурі. Дослідження звертається до розгляду вербалізованих уявлень про внутрішній світ людини як носія певної культури в межах антропоцентричної парадигми сучасної гуманітарної науки.

Ми здійснили спробу встановити смисловий об'єм зазначеного концепту в англійській мові і проаналізувати його особливості в англійськомовному художньому дискурсі.

Метою роботи є визначення характеристик концепту HAPPINESS в англійській мові.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких **завдань**:

1. дати аналітичний огляд основних напрямів лінгвокогнітивного осмислення поняття «концепт»;

2. проаналізувати поняття «художній концепт» та «емоційний концепт»;

1. визначити номінативне поле концепту HAPPINESS;

3. охарактеризувати поняття «дискурс» у сучасній лінгвістиці;

4. дослідити реалізацію концепту HAPPINESS в інтернет-дискурсі;

5. встановити особливості мовного виявлення концепту HAPPINESS і його ключові ознаки в художньому дискурсі;

Об'єктом даного дослідження є концепт HAPPINESS в англійській мові.

Предметом дослідження є лінгвістичний опис-моделювання концепту HAPPINESS в англійській мові.

Методи дослідження. Для виконання цих завдань на різних етапах дослідження використовувались **загальнонаукові методи та прийоми** лінгвістичного аналізу: *гіпотетико-дедуктивний метод, описовий метод*; **традиційні** для лінгвістики ХХ ст.: *аналіз словникових дефініцій* для виділення ядерної та периферійної зон досліджуваних концептів;

компонентний аналіз для виділення семантичних компонентів лексичного значення, *контекстуально-інтерпретаційний* аналіз для дослідження реалізації концепту HAPPINESS в наївній свідомості англомовної спільноти; **новітні методи**, які постали в рамках антропологічної лінгвістики: *концептуальний аналіз* для опису концепту HAPPINESS в англійській мові; метод лінгвокультурологічної інтерпретації.

Матеріалом дослідження слугували мовні одиниці на позначення концепту HAPPINESS, вилучені методом суцільної вибірки з тлумачних, перекладних, енциклопедичних, фразеологічних словників; з інтернет-джерел (British National Corpus в якому методом автоматичного пошуку було знайдено приклади вживання лексеми *happiness* у текстах художньої літератури, газет та журналів); з художніх англомовних текстів.

Практичне значення роботи полягає в можливості використання результатів дослідження в нормативних університетських курсах з лексикології, лексикографії, стилістики, історії англійської мови, спецкурсах з когнітивної лінгвістики, національно-мовних картин світу, психолінгвістики, лінгвокультурології, теорії міжкультурної комунікації.

Обсяг та структура дипломної роботи . Робота складається зі вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел та списку джерел ілюстративного матеріалу.

У **Вступі** сформульовано мету та завдання, описано матеріал дослідження і методи його аналізу, розкрито практичне значення роботи.

У першому розділі «**Концепт HAPPINESS у мовній та концептуальній картинах світу**» стисло охарактеризовано поняття «концепт» як когнітивної та лінгвокультурологічної одиниці; розкрито поняття «мовна картина світу» і «концептуальна картина світу», висвітлено історію виникнення теорії мовних картин світу в лінгвістиці та сучасний стан дослідження проблеми; класифіковано концепти та описано їх структури.

У другому розділі «**Мовна об'єктивація концепту HAPPINESS в англомовному художньому дискурсі**» стисло охарактеризовано поняття

«дискурс» у сучасній лінгвістиці; проведено дослідження реалізації концепту HAPPINESS в інтернет-просторі та визначено ключові ознаки концепту HAPPINESS в наївній мовній свідомості англомовної спільноти ; проаналізовано вербальні засоби маніфестації концепту HAPPINESS в англійському художньому дискурсі.

У **Загальних висновках** узагальнено теоретичні та практичні результати проведеного дослідження та окреслено перспективи подальшої наукової роботи в цьому напрямі.

Апробація результатів дослідження. Основні тези роботи були представлені автором на звітній науковій конференції студентів та магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (24 квітня 2019 року).

Аналіз концепту HAPPINESS у вербальному просторі інтернет дискурсу показав, що важливими концептуальними ознаками концепту HAPPINESS в англomовному інтернет дискурсі є: HAPPINESS – взаєморозуміння між подружжям, батьками та їх дітьми / присутність близьких і люблячих людей / любов і повага до людей / здоров'я/ любов / коання / прагнення людини до досконалості тощо.

Аналіз концепту HAPPINESS у в англomовному художньому дискурсі показав, що концепт HAPPINESS у художньому тексті вербалізується: 1)прямими номінаціями (лексемами в прямому значенні); 2) одиницями різних частин мови; 3) граматичними структурами; 4) синтаксичними структурами; 5) синтактико-стилістичними засобами; 6) метафорою.

Важливими концептуальними ознаками концепту HAPPINESS в англomовному художньому дискурсі є: HAPPINESS є кохання / злагода у / еталонний чоловік/ дитина / спілкування з рідними / досягнення бажаного результату у роботі / насолода від їжі / благо ближнього / робота / самотність / друзі / материнство.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Злам тисячоліть у лінгвістиці позначився переходом від іманентно-структурної наукової парадигми до розгляду мовних явищ під кутом антропоцентризму, в центрі дослідження якого постала детермінована культурою людина, яка пізнає світ, мислить та відчуває. Метою антропоцентричного напрямку стає дослідження мови через культуру, встановлення глибинного зв'язку когнітивних структур людської свідомості з мовними формами, вияв культурно-мовних національних стереотипів та взаємовпливу мови та культури.

У лінгвістичних працях когнітологічної спрямованості термін «концепт» набув двох основних осмислень: як когнітивної ментальної

одиниці, що відображає знання та досвід людини, і як культурно зумовленого ментального поняття, що маркує певний квант знання як національно специфічний.

Дослідивши й узагальнивши різні підходи до розуміння поняття «концепт» (лінгвокогнітивний та лінгвокультурний) можна констатувати, що вони не є взаємовиключними, однак різняться напрямом векторів відношень між індивідом і культурою: лінгвокогнітивний концепт є наслідком взаємодії між індивідуальною свідомістю і культурою, а лінгвокультурний концепт є результатом взаємодії культури та індивідуальної свідомості.

Лексема є найважливішим засобом вербального оформлення концепту. Ім'ям концепту є лексична одиниця, що вирізняється своєю частотністю, синтаксичною поліфункціональністю та полісемантичністю. Іменем аналізованого концепту в англійській мові вважаємо лексему *happiness*, бо саме вона найповніше номінує даний концепт у мові та найкраще описує дану емоцію.

Емоційний концепт **HAPPINESS** має понятійний, ціннісний та образний зміст, який актуалізується в англійському художньому дискурсі шляхом номінації, дескрипції та експресії.

Згідно словникових дефініцій, етимологічний номінант концепту **HAPPINESS** іменник *happiness* походить від іменника *hap* «випадок», «удача», які мають скандинавське походження. В тлумаченні подальшого існування цієї лексеми в англійській мові проаналізовані словники загалом одностайні: прикметник *happy* «щасливий» та іменник *happiness* «щастя» сформувалися суфіксальним способом в середньоанглійський період. На важливість концепта для свідомості англійців вказують різноманітні деривати: *happen*, *happy*, *haply*, *happily*; *haphazard*, *hapless*, *unhappy*, *perhaps*, *mishap*, *happily*, *happiness*.

Окрім імені концепту, лексеми *happiness*, до номінативних засобів його мовної репрезентації відносяться синоніми (*brightness*, *content*, *contentment*, *glee*, *enjoyment*, *gladsomeness*, *gladness*, *gratification*, *appeasement*, *joyfulness*,

joy, jubilation, delight, felicity, cheer, cheerfulness, treat, kick, euphoria, bliss, elation, ecstasy, aptness, suitability, excitement, luck, welfare, thanks, relief, satisfaction, gratitude, wellbeing, pleasure, love, smile), деривати (happy, happily), ідіоми та фразеологізми (happy event; happy love; happy ending; happy / golden medium / mean; happy warrior; happy hour; happy family; happy couple; happy memories; happy soul; many happy returns (of the day); happy landings happy hunting ground; happy-go-lucky; happy clapper; happy release; not be a happy bunny; the happy day), компаративні звороти (as) happy as the day is long (as a king; as a bird on the tree; as a clam / as a clam at high tide; as a pig in mug; as a Larry), вільні словосполучення (giving hugs, savoring present), а також когнітивні метафори, що характеризуються образністю та наочністю (walking with the head up high, showing teeth, eyes crinkled at the corners, with rosy cheeks and an open mouth), паремії та афоризми (Happiness is a habit; Real happiness consists of peace of mind and heart; True happiness consists of making others happy; Happiness takes no account of time etc.), що позначають стан радості, задоволення та щастя.

Аналіз концепту HAPPINESS у в англomовному художньому дискурсі показав, що концепт HAPPINESS у художньому тексті вербалізується: 1) прямими номінаціями (лексемами в прямому значенні); 2) одиницями різних частин мови; 3) граматичними структурами; 4) синтаксичними структурами; 5) синтактико-стилістичними засобами; 6) метафорою.

Під час аналізу лексичних засобів вербалізації концепту HAPPINESS було виявлено, що при передачі емоційного стану щастя в англійському художньому дискурсі домінують власне такі частини мови, як іменники, прикметники, дієслова, прислівники, вигуки та вигуківі слова.

Найчастіше уживаними граматичними конструкціями, що позначають концепт HAPPINESS було виявлено: to be glad, to be pleased, to be happy, to be fond of, to feel excited, to make happy, to give a sigh, to seem funny, to give a laugh:

До найтипівіших синтаксичних моделей що вербалізують концепт HAPPINESS можна віднести: окличні речення такої моделі як *What + N!*, *How + adj!*, *That's + Adj + N!*; номінативні речення та звертання.

Синтактико-стилістичними засобами, які вербалізують концепт HAPPINESS є: повтор, інверсія, синтаксичний паралелізм, експліцитні порівняння, уподібнення на підставі метонімічного переносу, метафора.

Номінативні засоби використовуються для номінації й метафоричного уподібнення концепту HAPPINESS, й для дескрипції та експресії стану задоволення та радості. Дескрипція емоційного концепту здійснюється за допомогою мовних виразів, які за словниковими дефініціями не містять ознак, що дозволяють віднести їх до номінативних засобів вербалізації концепту HAPPINESS, проте набувають таких ознак у контексті дискурсу.

У сучасній дискурсологічній парадигмі дискурс визначається як комплексний комунікативно-мовленнєвий процес, що включає текст(и) в нерозривному зв'язку з ситуативним контекстом: у сукупності з культурно-історичними, ідеологічними, соціальними, психологічними факторами.

Аналіз концепту HAPPINESS у вербальному просторі інтернет дискурсу показав, що важливими концептуальними ознаками концепту HAPPINESS в англomовному інтернет дискурсі є: HAPPINESS – взаєморозуміння між подружжям, батьками та їх дітьми / присутність близьких і люблячих людей / любов і повага до людей / здоров'я/ любов / коання / прагнення людини до досконалості тощо.

Аналіз концепту HAPPINESS у в англomовному художньому дискурсі показав, що концепт HAPPINESS у художньому тексті вербалізується: 1) прямими номінаціями (лексемами в прямому значенні); 2) одиницями різних частин мови; 3) граматичними структурами; 4) синтаксичними структурами; 5) синтактико-стилістичними засобами; 6) метафорою.

Важливими концептуальними ознаками концепту HAPPINESS в англomовному художньому дискурсі є: *HAPPINESS* є кохання / злагода у /

еталонний чоловік/ дитина / спілкування з рідними / досягнення бажаного результату у роботі/ насолода від їжі / благо ближнього.

Підбиваючи підсумки, необхідно зазначити, що художні тексти не просто демонструють читачеві вербальні способи об'єктивації концепту HAPPINESS в англomовному художньому дискурсі, але й розкривають різноманітні концептуальні констеляції HAPPINESS , що виявляються в ареалі їх дистрибутивного оточення, яке охоплює низку ментальних одиниць (субконцептів), що проявляють високий потенціал комбінаторних можливостей концепту HAPPINESS.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Арнольд І. В. Лексикология современного английского языка (на англ. яз.) / И. В. Арнольд // Учебник для ин-тов и фак. иностр. яз. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Высш. шк., 1986. – 295 с.
2. Арутюнова Н. Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт / Н. Д. Арутюнова. – М. : Наука, 1988. – 388 с.
3. Арутюнова Н.Д. Введение / Н. Д. Арутюнова // Логический анализ языка. Ментальные действия. – 1993. – С. 3–7.
4. Арутюнова Н. Дискурс // Большой энциклопедический словарь.

- Языкознание. – М.: Большая Российская Энциклопедия. – 2000. – С. 136 – 137.
5. Аскольдов С.А. Концепт и слово / С. А. Аскольдов // Русская словесность. От теории словесности к структуре текста. Антология. – М. : Academia, 1997. – С. 267 – 279.
 6. Ахманова О. С. Лингвостилистика. Теория и метод. (Linguostylistics. Theory and method) / О. С. Ахманова. – М. : Изд-во МГУ, 1972. – 196 с.
 7. Бабенко Л. Г. Филологический анализ текста. Основы теории, принципы и аспекты анализа : учебник для вузов / Л. Г. Бабенко. – М. : Академический проект; Екатеринбург : Деловая книга, 2004. – С. 108.
 8. Бабушкин А. П. Типы концептов в лексико-фразеологической семантике языка / Анатолий Павлович Бабушкин. – Воронеж : Изд-во Воронеж, гос. ун-та, 1996. – 104 с.
 9. Белёхова Л. І. Образний простір американської поезії : лінгвокогнітивний аспект : дис. на здобуття наукового ступеню доктора філол. наук : 10.02.04 / Л. І Белёхова. – К., 2002. – 476 с.
 10. Бойко Я. В. Естетична оцінка у поетичному тексті: лінгвокогнітивний аналіз (на матеріалі лірики англійського романтизму) : дис. на здобуття наукового ступеню кандидата філол. наук : 10.02.04 / Яна Вікторівна Бойко. – Донецьк, 2013. – 289 с.
 11. Болдырев Н. Н. Концепт и значение слова. Методологические проблемы когнитивной лингвистики / Н. Н. Болдырев. – Воронеж : Агар, 2001. – С. 25–35.
 12. Болотнова Н.С. Методики анализа концептуальной структуры художественного текста / Н. С. Болотнова // Слово – сознание – культура : Сб. науч. тр. / Сост. Л. Г. Золотых. – М. : Флинта : Наука, 2006. – С. 309 – 318.
 13. Вежбицкая А. Лексическая семантика в культурно сопоставительном аспекте / А. Вежбицка // Семантические универсалии и описание языков. М., 1999. – С. 503 – 647.

14. Вільчинська Т. П. Концепт «Бог» у поетичному тезаурусі Б.-І. Антонича / Т. П. Вільчинська // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика». – Херсон : Вид-во ХДУ, 2006. – Вип. 4. – С. 137–142.
15. Гаспаров Б. Язык, память, образ. Лингвистика языкового существования. – М.: Нов. лит. обозрение. – 1996. – 352 с.
16. Гендер и эмоции. Учебное пособие / Под ред. И. А. Жеребкиной [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://zadocs.ru/filosofiya/24041/index.html?page=33>
17. Гинзбург Л. Г., Конова Е.Б. Занимательное литературоведение / Л. Г. Гинзбург, Е. Б. Конова // Научно-популярное издание. – М.: Гелиос АРВ, 2003. – 384 с.
18. Гладь С. В. Емотивність художнього тексту : семантико-когнітивний аспект (на матеріалі сучасної англомовної прози) : дис. на здобуття наукового ступеня кандидата філол. наук спец. : 10.02.04 – германські мови / С. В. Гладь. – Київ, 2000. – 223 с.
19. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание / А. Вежбицкая ; [пер. с англ. ; отв. ред. М. Кронгауз]. – М. : Русские словари, 1997. – 416 с.
20. Волоцкая З. Языковая картина мира и картина мира в текстах загадок / З. Волоцкая, А. Головачева // Малые формы фольклора. – 1995. – С. 218–244.
21. Воркачев С. Национально-культурная специфика концепта «любовь» в русской и испанской паремиологии / С. Воркачев // Филологические науки. – 1995. – № 3. – С. 56–66.
22. Воркачев С.Г. Концепт счастья в русском языковом сознании: опыт лингвокультурологического анализа : [монография] / Воркачев С. Г. – Краснодар : Техн. ун-т. КубГТУ, 2002. – 155 с.
23. Гаспаров Б. Язык, память, образ. Лингвистика языкового существования. – М.: Нов. лит. обозрение. – 1996. – 352 с.

24. Загнітко А.П. Теорія сучасного синтаксису / А.П. Загнітко. – Донецьк: ДонНУ, 2007. – 294 с.
25. Загнітко А. П. Сучасні типології концептів : когнітивний, лінгвокультурологійний, прагматичний аспекти / А. П. Загнітко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика» : [зб. наук. праць]. – Вип. XI. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2010. – С. 33–46.
26. Залевская А. А. Психологический подход к проблеме концепта / А. А. Залевская // Методологические проблемы когнитивной лингвистики. – Воронеж : ВГУ, 2001. – С. 12– 16.
27. Зусман В. Концепт в системе гуманитарного знания / В. Зусман // Вопросы литературы. – 2003. – № 2. – С. 3–29.
28. Калита А.А. Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлювання. / А. А. Калита. – К. : КДЛУ, 2001. – С. 24 – 37.
29. Каменская О. Л. Текст и коммуникация / О. Л. Каменская. – М. : Высшая школа, 1990. – 152 с.
30. Карасик В. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – М. : Гнозис, 2004. – 390 с.
31. Караулов Ю. Русский язык и языковая личность / Ю. Н. Караулов. – М. : Наука, 1987. – 263 с.
32. Козлик І. В. Методологія літературознавства як актуальна проблема. Стаття перша // Зарубіжна література в навчальних закладах. / І. В. Козлик. – 2003. – №9. – С. 2 – 9.
33. Колшанский Г. В. Коммуникативная функция и структура языка / Г. В. Колшанский. – М. : Наука, 1984. – 175 с.
34. Колесов В. Концепт культуры образ – понятие – символ / В. Колесов // Вестник СПб ун-та. – Серия 2 : «Языкознание». – 1992. – Вып. 3, № 16. – С. 30–40.

35. Корнилов О. Языковые картины мира как производные национальных менталитетов / О. А. Корнилов. – [2-е изд., испр. и доп.]. – М. : Че Ро, 2003. – 349 с.
36. Коч Н. В. Фаунонимы в концептуальной картине мира восточных славян XI–XVII вв. : дис. ... д. филол. наук 10.02.01 – украинский язык, 10.02.02 – русский язык / Н. В. Коч. – К., 2011. – 732 с.
37. Красавский Н. А. Эмоциональные концепты в немецкой и русской лингвокультурах / Н. А. Красавский. – Волгоград : Перемена, 2001. – 494 с.
38. Красавский Н. А. Образные и ценностные признаки эмоционального концепта «гнев» (на материале немецких и русских пословиц) [Текст] / Н. А. Красавский // Молодой ученый. – 2015. – №6. – С. 823 – 826.
39. Кубрякова Е. С. Части речи с когнитивной точки зрения / Е. С. Кубрякова. – М. : Институт языкознания РАН, 1997. – 326 с.
40. Лакофф Д., Джонсон М. Метафоры, которыми мы живем : Пер. с англ. / Под ред. и с предисл. А. Н. Баранова / Д. Лакофф, М. Джонсон. – М. : Едиториал УРСС, 2008. – 256 с.
41. Лихачев Д. Концептосфера русского языка / Д. Лихачев // Известия Российской Академии наук. – Серия литературы и языка. – 1993. – Т. 52, № 1. – С. 3–9.
42. Малярчук О.В. Емоційний концепт Щастя: етимологічні та структурні характеристики / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/11761/1/25.pdf>
43. Маслова В. А. Когнитивная лингвистика: учеб. пособие. / В. А. Маслова. – Минск : ТетраСистемс, 2008. – 272 с.
44. Мац І. І. Різновиди емоцій та способи їх вербалізації (на матеріалі англійської мови) / І. І. Мац [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/3511/1/03miiesv.pdf>
45. Мацьків П. В. Концептосфера БОГ в українському мовному просторі : [монографія] / П. В. Мацьків. – Дрогобич : Коло, 2007. – 332 с.

46. Мельник Т. Образність художнього тексту через призму лінгвістичного аналізу. / Т. Мельник // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://gagago.ru/tamara-melenik-obrazniste-hudojneogo-tekstu-cherez-prizmu.html>
47. Медведь М. Н. Особенности репрезентации концепта счастье в английской фразеологии / М. Н. Медведь // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. – 2006. – № 741. – С.20-23.
48. Методологія і методика аналізу художнього твору. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ruh.znaimo.com.ua/index-14619.html>
49. Миллер Л. В. Художественный концепт как смысловая и эстетическая категория / Л. В. Миллер // Мир русского слова. – 2000. – №4. – С. 39 – 45.
50. Никитин М. Курс лингвистической семантики / М. В. Никитин. – М. : Высшая школа, 1996. – 315 с.
51. Павленис Р. И. Проблема смысла : современный логико-философский анализ языка / Р. И. Павленис. – М. : Мысль, 1983. – 286 с.
52. Пименова М. В. Концепт сердце : Образ. Понятие. Символ : Монографія / М. В. Пименова. – Кемерово : КемГУ, 2007. – 500 с.
53. Попова З. Д., Стернин И. А. Очерки по когнитивной лингвистике / З. Д. Попова, И. А. Стернин. – Воронеж : Изд-во Истоки, 2001. – 191 с.
54. Реформатский А. А. Введение в языкознание. / А. А. Реформатский. – М.: Аспент Пресс, 1996. – 275 с.
55. Розуміння емоцій та почуттів / Загальна психологія [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://info-library.com.ua/books-text-4773.html>
56. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля–К, 2006. – 716 с.

57. Слышкин Г. Лингвокультурный концепт как системное образование / Г. Слышкин // Вестник Воронежск. гос. ун-т. – Серия : «Лингвистика и межкультурная коммуникация». – 2004. – № 1. – С. 29–34.
58. Слышкин Г. Г. От текста к символу. Лингвистические концепты прецедентных текстов в слушании или дискурсе / Г. Г. Слышкин. – М., 2000. – 128 с.
59. Соколовская Ж. Картина мира в значениях слов– семантические фантазии или «катехизис семантики»? / Ж. П. Соколовская.– Симферополь : Таврия, 1993. – 231 с.
60. Тарасова И.А. Категории когнитивной лингвистики в исследовании идиостиля // Вестник СамГУ. / И. А. Тарасова – 2004. – № 1(31). – С. 163 – 168.
61. Татаркевич В. О счастье и совершенстве человека / В.Татаркевич – М.: Наука, 1981. – 367 с.
62. Трубецкой Н. С. Основы фонологии / Пер. с нем. А. А. Холодовича; Под ред. С. Д. Кацнельсона; Послесл. А. А. Реформатского; Вступ. ст. Л. А. Касаткина. – Изд. 2-е. – М. : Аспект-Пресс, 2000. – 352 с.
63. Филимонова О.Е. Эмоциология текста. Анализ репрезентации эмоций в научном тексте: [Учебное пособие] / О. Е. Филимонова. – СПб.: Престо, 2007. – 225 с.
64. Хороленко А. Т. Основы лингвокультурологии : учеб. пособ. / А. Т. Хороленко; [под. ред. В. Д. Бондалетова]. – М. : Флинта : Наука, 2006. – 184 с.
65. Черкасова И.П. Лингвокультурный концепт «ангел» в пространстве художественного мышления: Монография. / И. П. Черкасова. – Армавир: АГПУ, 2005. – 256 с.
66. Чернявская В. От анализа текста к анализу дискурса //Текст и дискурс: традиционный и когнитивно-функциональный аспекты исследования: Сб. науч. тр./Под.ред. Л. Манерко; Ряз.гос. пед.ун-т.им. С. Есенина. – Рязань. –2002. с. 230 –232.

67. Чесноков И. И. Месть как эмоциональный поведенческий концепт (опыт когнитивно- коммуникативного описания в контексте русской лингвокультуры) : моногр. / И. И. Чесноков. – Волгоград : Изд-во ВГПУ «Перемена», 2008. – 260 с.
68. Шаховский В. И. Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка / В. И. Шаховский. – Воронеж: Изд-во Воронежского ун-та, 1987. – 190 с.
69. Lakoff G. The Contemporary theory of metaphor / G. Lakoff // Metaphor and thought. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1993. – P. 202-251.
70. Slembrouck S. What is Meant by “Discourse Analysis”? – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: // <http://bank.rug.ac.be/da/da.html> 2002.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

71. Лінгвістичний енциклопедичний словник Лингвистический энциклопедический словарь. – М. : Советская энциклопедия, 1990. – 685 с.
72. Карпенко Л. А. Краткий психологический словарь / Л. А. Карпенко. – М. : Политиздат, 1985 – 431 с.
73. Краткий словарь когнитивных терминов / [Сост. Е. С. Кубрякова, В. З. Демьянков, Ю. Г. Панкрат, Л. Г. Лузина]. – М. : Изд-во МГУ, 1996. – 245 с.
74. Степанов Ю. Константы. Словарь русской культуры / Ю. С. Степанов. – [2-е изд. испр. и доп.]. – М. : Акад. проект, 2001. – 990 с.
75. Словник літературознавчих термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrlib.com.ua/encycl/slovnyk/index.php?let=6>
76. Философский энциклопедический словарь / [Редкол.: С. С. Аверинцев, Э. А. Араб-Оглы, Л. Ф. Ильичев др.]. – 2-е изд. – М. : Сов. Энциклопедия, 1989. – 815 с.
77. Фразеологічний словник [Електронний ресурс] – Режим доступу :

<http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/128720>

78. BNC – British National Corpus. Сборник примеров употребления современного разговорного и письменного британского языка // <http://thetis.bl.uk/cgi-bin/saraWeb> BNC – British National Corpus. Сборник примеров употребления современного разговорного и письменного британского языка– [Электронный ресурс]. – Режим доступа: // <http://thetis.bl.uk/cgi-bin/saraWeb>
79. Cambridge International Dictionary of English: Cambridge University Press) – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: // <http://dictionary.cambridge.org/>
80. LDCE – Longman Dictionary of Contemporary English [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ldoceonline.com/>
81. MED – Macmillan English Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.macmillandictionaries.com/>
82. MWD – Merriam-Webster Dictionary [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.merriam-webster.com/>
83. Webster’s New Dictionary of Synonyms. – Springfield, Mass. : Merriam-Webster, 1973. – 909 p.
84. Webster Online Dictionary – [Электронный ресурс]. – Режим доступа // <http://www.m-w.com/>

СПИСОК ІЛЮСТРАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ

85. Cecelia Ahern. The Time of my Life– [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://epdf.pub-time-of-my-life/>
86. Cecelia Ahern. Love Rosie– [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://epdf.pub-love-Rosie/>
87. Nicholas Sparks. The Rescue. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nicholassparks.com/stories/the-rescue/>
88. Nicholas Sparks. Message in a Bottle. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://nicholassparks.com/stories/message-in-a-bottle/>
89. Nicholas Sparks. Dear John. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nicholassparks.com/stories/dear-john/>

90. Nicholas Sparks. Best of me. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа:
[http://nicholassparks.com/stories/ best-of-me /](http://nicholassparks.com/stories/best-of-me/)